

СОЛОПЕНКО Максим Євгенович
*курсант курсу №4 факультету
забезпечення державної безпеки
Київського інституту Національної
гвардії України*

Науковий керівник:
КОВАЛЬОВА Тетяна Іванівна
*Київський інститут Національної гвардії
України,
кандидат юридичних наук*

ВОЄННА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

В умовах нашого сьогодення, а саме під час невиправданної збройної агресії росії проти нашої держави, питання воєнної безпеки набуває першочергового значення для України. Воєнна безпека як складова національної безпеки держави є ключовим фактором забезпечення суверенітету, територіальної цілісності та незалежності країни. Актуальність дослідження воєнної безпеки України як об'єкта державної політики зумовлена необхідністю постійного вдосконалення системи національної безпеки в умовах динамічних змін у міжнародному безпековому середовищі та під час збройної агресії росії проти України. Метою даного дослідження є аналіз сутності, складових та особливостей формування державної політики у сфері воєнної безпеки України, а також визначення шляхів її вдосконалення в контексті сучасних загроз та викликів.

Воєнна безпека України як об'єкт державної політики являє собою складну багатовимірну систему, що охоплює різні аспекти функціонування держави та суспільства. За визначенням О.С. Бодрука, воєнна безпека – це стан захищеності національних інтересів, суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності держави від посягань із застосуванням воєнної сили [1, С. 93]. Це визначення підкреслює комплексний характер воєнної безпеки та її тісний зв'язок з іншими сферами національної безпеки.

В ключових аспектах формування державної політики у сфері воєнної безпеки важливо враховувати динамічний характер загроз та викликів, з якими стикається Україна. Як зазначає В.П. Горбулін, сучасні загрози воєнній безпеці України мають комплексний характер і включають як традиційні воєнні загрози, так і гібридні форми агресії, що поєднують військові, інформаційні, економічні та інші інструменти впливу [2. С. 102]. Це вимагає від держави розробки та реалізації гнучкої та адаптивної політики у сфері воєнної безпеки, здатної ефективно реагувати на широкий спектр загроз.

Державна політика у сфері воєнної безпеки України базується на ряді ключових документів, серед яких особливе місце займають Стратегія національної безпеки України та Воєнна доктрина України. При розгляді цих документів ми можемо побачити що, Г.П. Ситник відзначає їх важливу роль у визначенні пріоритетів та напрямів державної політики у сфері воєнної безпеки, а також у формуванні системи стратегічного планування та управління у цій галузі [3. С. 213]. Важливим аспектом є забезпечення узгодженості та взаємодоповнюваності цих документів, що дозволяє створити цілісну та ефективну структуру забезпечення воєнної безпеки держави.

Один з важливих елементів державної політики у сфері воєнної безпеки України є розвиток та модернізація Збройних Сил України. В.В. Телелим наголошує на необхідності постійного вдосконалення організаційної структури, системи управління та матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил відповідно до сучасних вимог та стандартів [4. С. 23]. Це включає не лише технічне переоснащення, але й впровадження нових підходів до підготовки військових кадрів, розвиток військової науки та інновацій у сфері оборони.

Також зазначимо що, аспектом державної політики у сфері воєнної безпеки також є міжнародне військово-співробітництво та інтеграція України до євроатлантичних структур безпеки. О.Ф. Белов підкреслює, що активна участь України у міжнародних безпекових ініціативах та поглиблення співпраці з НАТО є ключовими факторами зміцнення воєнної безпеки держави [5. С. 39]. Це дозволяє не лише підвищити обороноздатність країни, але й зміцнити її позиції на міжнародній арені як надійного партнера у сфері безпеки.

Особливу увагу в контексті державної політики у сфері воєнної безпеки маємо приділити питанням інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам. В умовах сучасних конфліктів інформаційна складова відіграє важливу роль, що вимагає розробки та впровадження ефективних механізмів захисту інформаційного простору держави та протидії інформаційним операціям противника. Це включає як технічні аспекти забезпечення кібербезпеки, так і розвиток стратегічних комунікацій та медіаграмотності населення. Важливим аспектом державної політики у сфері воєнної безпеки є забезпечення соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей. І.Ф. Корж наголошує на необхідності створення ефективної системи соціальних гарантій для військовослужбовців, що включає не лише матеріальне забезпечення, але й психологічну підтримку, медичну реабілітацію та програми професійної адаптації [6. С. 12]. Це є важливим фактором підтримки високого морального духу та боєздатності Збройних Сил України.

Розвиток оборонно-промислового комплексу є ще одним ключовим напрямом державної політики у сфері воєнної безпеки України. Створення ефективної системи державно-приватного партнерства у сфері оборонної промисловості дозволить підвищити інноваційний потенціал галузі та забезпечити Збройні Сили сучасними зразками озброєння та військової техніки.

Це вимагає не лише значних інвестицій, але й створення сприятливих умов для розвитку наукових досліджень та інновацій у сфері оборонних технологій.

Розвиток системи територіальної оборони та цивільного захисту населення є важливим аспектом державної політики у сфері воєнної безпеки. Необхідно створити ефективну систему взаємодії між різними складовими сектору безпеки і оборони, включаючи Збройні Сили, Національну гвардію, Державну службу з надзвичайних ситуацій та інші структури. Це дозволить забезпечити комплексний підхід до захисту населення та критичної інфраструктури в умовах воєнної загрози.

Воєнна безпека України як об'єкт державної політики є складним та багатоаспектним феноменом, що вимагає комплексного підходу до свого забезпечення. Висновком після аналізу наукових робіт ми можемо зазначити, що ефективна державна політика у сфері воєнної безпеки повинна базуватися на чіткому розумінні сучасних загроз та викликів, враховувати міжнародний контекст та внутрішні особливості країни, а також забезпечувати баланс між різними складовими системи національної безпеки.

Головними курсами вдосконалення державної політики у сфері воєнної безпеки України є модернізація ЗСУ, розвиток оборонно-промислового комплексу, зміцнення міжнародного військового співробітництва, протидія гібридним загрозам, забезпечення соціального захисту військовослужбовців та розвиток системи територіальної оборони. Реалізація цих напрямів вимагає узгоджених дій всіх гілок влади, ефективної координації між різними відомствами та активної участі громадянського суспільства. Лише за таких умов можливе забезпечення надійної воєнної безпеки України в умовах протистояння нашої країни проти агресора.

Список використаних джерел:

1. Бодрук О.С. Структури воєнної безпеки: національний та міжнародний аспекти. – К.: НІПМБ, 2001. – 300 с.
2. Горбулін В.П. Світова гібридна війна: український фронт. – К.: НІСД, 2017. – 496 с.
3. Ситник Г.П. Державне управління у сфері національної безпеки (концептуальні та організаційно-правові засади). – К.: НАДУ, 2012. – 544 с.
4. Телелим В.В. Військова освіта в системі обороноздатності держави: проблеми, світові та національні тенденції розвитку // Наука і оборона. – 2013. – № 4. – С. 21-28.
5. Белов О.Ф. Україна-НАТО: нові умови та реалії співробітництва // Національна безпека і оборона. – 2019. – № 1-2. – С. 37-42.
6. Корж І.Ф. Військова служба в Україні: вступ, просування, припинення: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. – К., 2004. – 20 с.